

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana. Dopuštenje za ponovno objavljivanje ovog sažetka dano je isključivo u svrhu uključivanja u HUDOC bazu podataka Suda.

© Office of the Representative of the Republic of Croatia before the European Court of Human Rights. All rights reserved. Permission to re-publish this summary has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Bureau de l'Agent de la République de Croatie devant la Cour européenne des droits de l'homme. Tous droits réservés. L'autorisation de republier ce résumé a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SAŽETAK PRESUDE

NAPOTNIK PROTIV RUMUNJSKE PRESUDA VIJEĆA OD 20. LISTOPADA 2020. ZAHTJEV BR. 33139/13

*Podnositeljica nije bila diskriminirana kada joj je zbog trudnoće
opozvan diplomatski mandat*

ČINJENICE

Podnositeljica zahtjeva je rumunjska diplomatkinja koja je radila u rumunjskom veleposlanstvu u Ljubljani gdje je bila zadužena za konzularne poslove uključujući pomaganje rumunjskim državljanima koji su se našli u izvanrednim situacijama poput policijskog zadržavanja, gubitka osobnih isprava ili hospitalizacije. Tijekom prve trudnoće, bila je odsutna s dužnosti i u tom razdoblju konzularni odjel veleposlanstva u Ljubljani nije radio, već su zahtjevi za pomoć preusmjeravani rumunjska diplomatsko-konzularna predstavništva u susjednim državama. Kada je podnositeljica zahtjeva počela koristiti roditeljni dopust, osigurana je njezina privremena zamjena. Čim je najavila svoju drugu trudnoću, Ministarstvo vanjskih poslova (dalje: „MVP”) odlučilo ju je opozvati, te je posljedično vraćena u MVP u Bukureštu gdje je nastavila raditi. Podnositeljica je podnijela tužbu protiv MVP-a tvrdeći da je razlog njezinog opoziva s mandata bila njezina trudnoća. Rumunjski sudovi su zaključili da opoziv nije bio diskriminatoran jer je odluke o njenom opozivu MVP donio zakonito i u okviru svoje diskrecijske ovlasti, a kako bi osigurao pravilno funkcioniranje konzularnog ureda.

PRIGOVORI

Pozivajući se na članak 1. Protokola br. 12 uz Konvenciju, podnositeljica je tvrdila da je bila diskriminirana na radnom mjestu jer je njezin diplomatski mandat bio opozvan radi trudnoće.

OCJENA ESLJP-a

ESLJP je u svojoj sudskoj praksi naglasio važnost zaštite trudnoće i majčinstva (Konstantin Markin protiv Rusije, [VV], st. 132.) te je prepoznao ravnopravnost spolova kao važan cilj u državama članicama Vijeća Europe. To znači da se razlika u postupanju na temelju spola mora temeljiti na vrlo ozbiljnim razlozima kako bi bila spojiva s Konvencijom (Carvalho Pinto de Sousa Morais protiv Portugala, st. 46.), a države pri tom imaju usku slobodu procjene. Načelo proporcionalnosti u takvim slučajevima zahtijeva ne samo da odabrana mjera bude prilagođena ispunjenju željenog cilja, nego se mora dokazati i da je bila nužna u danim okolnostima (Emel Boyraz protiv Turske, st. 51.).

U ovom predmetu, tužena država je priznala da je podnositeljica trudnoća imala ulogu u odluci o opozivu njezinog diplomatskog mandata. Obzirom da se samo prema ženama moglo različito postupati zbog trudnoće, ovdje se radilo o različitom postupanju na temelju spola. Ta razlika u postupanju mogla je predstavljati diskriminaciju ako nije bila opravdana. Međutim, prema mišljenju ESLJP-a, domaća tijela navela su relevantne i dostatne razloge za opravdanje njezinog opoziva iz veleposlanstva u Ljubljane.

Naime, rumunjska nadležna tijela donijela su ovu odluku kako bi osigurala i očuvala funkcionalnost konzularnog odjela veleposlanstva i, u konačnici, zaštitila prava drugih, tj. Rumunja kojima je bila potrebna pomoć u inozemstvu. Imajući na umu prirodu konzularnih poslova i žurnost zahtjeva koje je morala rješavati, njezin izostanak iz ureda mogao je ugroziti konzularnu službu u veleposlanstvu. To se i dogodilo tijekom njezine prve trudnoće kada je rad konzularnog ureda bio prekinut, a zahtjevi za pomoć preusmjereni u susjedne zemlje.

U svakom slučaju, posljedice odluke podnositeljici nisu uzrokovale značajnu štetu. Ona nije bila otpuštena, jer je takvo postupanje bilo izričito zabranjeno nacionalnim zakonima o jednakim mogućnostima i jer bi njezino otpuštanje bilo u suprotnosti s međunarodnim obvezama Rumunjske u pogledu zaštite trudnoće i majčinstva¹. Nacionalni sudovi su istaknuli da odluka o prestanku mandata nije bila stegovna mjera, što je bilo vidljivo i iz činjenice da je podnositeljica promaknuta tijekom trudnoće i godinu dana nakon povratka na posao.

Slijedom navedenog, iako je odluka o opozivu s diplomatskog mandata bila donesena zbog trudnoće podnositeljice zahtjeva, njezina svrha nije bila staviti ju u nepovoljniji položaj. Neovisno o uskoj slobodi procjene koja im je dana, domaća tijela dostavila su relevantne i dostatne razloge za opravdanje nužnosti ove mjere. Stoga je ESLJP utvrdio da članak 1. Protokola br. 12. nije povrijeđen.

¹ Rumunjska je potpisnica Konvencije Ujedinjenih naroda o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena ("CEDAW")